

Fridel se še potika neliže doli na Hrvaškem.

RAZBOJNIKI umorili kanonika. V Lukviču v Dalmaciji so udili tolovaj v stanovanje tamošnjega kanonika Lovrinčevića, ga popolnoma oropali in naposled umorili. Sodi se, da izvršujejo v tamošnji okolici številne umore in tolovajstva kaznjenci, ki so pobegnili iz zaporov.

STRAHOVITA PODIVJANOST. Na dan Novega leta so neznani zločinci oskrnili pokopališče v Libergu, blizu Smartnega pri Litiji. Divjaki so zlomili več železnih križev in, poškodovali mnogo nagrobnih kamnov, zavsem so oskrnili 23 grobov. Škoda znaša nad 1500 kron. Zločincev še niso dobili.

MESČANSKA ŠOLA v Slovenj-gradcu se je otvorila novembra lanskega leta, kar je velikega pomena za celi okraj. Nek nedostatek na tem zavodu naj pa gospod ravnatelj zavoda sam odpravi.

KAKO HOČEJO KAZNOVATI verižnike in tihotapce? Na Dunaju se je vršil dne 10. t. m. ob navzočnosti vlade zbor nameščencev južne železnice in tehnične zveze, kjer so sklenili, nastopiti proti verižnikom in tihotapcem z vso odločnostjo. Zvezni kancelar dr. Mayr je naglašal, da bodo izdali potem zakona najstrožje odredbe proti tihotapcem, verižnikom in tem enaki sodrgi. V ta namen bodo v narodnem svetu predložili načrt, ki predvideva za te prestopke denarno globo v znesku do pet milijonov kron in zapor do 10 let ječe. V živahnem razgovoru so izjavili nato zastopniki nameščencev, da bodo pričeli s stavko, ako bi vlada ne izdala naredbe za pobijanje cen. Zastopnik je zahteval uvedbo batin in smrtno kazni za navijalce cen, tihotapce in verižnike. Ako bi se zahtevam nameščencev ne ugodilo, bi bilo isti primorani, obešati take krivce pri poslopju borze na lastno pest. Nadalje so zahtevali vpeljavo telefonske in brzogovorne cenzure. Ako vlada do 20. t. m. cenzure ne uvede, jo bodo uvedli nameščenci južne železnice in tehnične zveze samolastno.

GENERAL BREZ ARMADE. General Wrangel, ki se je na Krimu bojeval proti Rusom, je moral zbežati. Na ladjah so prepeljali njega in njegove vojake. General je sedaj brez vojakov, toda Francija, ki ga je podpirala v bojih proti Rusom, izda še zdaj vsak dan za tega generala poldrug milijona frankov.

VOJSKA V MALI AZIJI? Kakor javlja »Agenzia Stefanis« iz Carigrada, nameravajo pričeti Grki ofenzivo na fronti Brusa—Ušak. Turki se mrzlično pripravljajo na obrambo. Ker nameravajo spomladati pričeti s protiofenzivo, ne bodo poslali vseh čet v boj. Grški general Papulas je odšel s svojim štabom proti Brusi. Pri Meandru so se vršili spopadi med Grki in Turki in je dospelo v Smirno že mnogo ranjenec. Turki so vdrla na večjih točkah v grške postojanke. Konstantin namerava obiskati v najkrajšem času Malo Azijo. SAMOUMOR ruskega narednika. V Novem Sadu si je vzel nek neki narednik Wranglove armade življenje. Nesrečnej se je vrgel pod prihajajoči vlak ki ga je popolnoma razmesaril. Vzrok samoumora je neznan.

GROZEN POTRES v južni Ameriki. Grozen potres v prejšnjem mesecu je spremenil cele pokrajine južno-amerike države Čile v pravo puščavo. Uničene so cele pokrajine in na tisoče oseb je izgubilo svoje življenje. Uradna poročila pravijo, da so trije ognjeniki Villaricca, Laina in Lanin bruhali lavo več milj naokoli. Izginile so cele ceste, gozdovi in nekatere reke, še celo v soki hribi so se pogrezli. Zasuta in porušena so cela mesta in sela. Popolnoma je izginila reka Turbio, tudi več potokov je popolnoma izginilo, površina celih krajev je tako spremenjena, da ji ni več spoznati. Veliki gozdovi blizu mesta Villaricca so danes gola puščava. Gore in hribi, ki so se utrgali, so zasuli vse drevje. Pogreznilo se je več kilometrov glavne ceste. Na tisoče glav goveje živine, ki se je pasla na travnikih, je bilo pokopanih. Jezero pri Villaricci se je dvignilo za 5 do 6 metrov nad svojimi prejšnjimi bregovi in poplavlilo vse ravnine v okolici. Število človeških žrtev še sicer ni dognano, toda znaša na tisoče.

KOLENDAR Kmetijske zveze za leto 1921 se dobi v prodajalni Cirilove tiskarne v Mariboru. Naroča se tako, da se pošlje znesek 13 K za en kalendar s pošto nakaznico na naslov: Cirilova tiskarna, Maribor. Na odrezku

napišite, da je ta znesek za kalendar. Dolžnost krajevnih odborov Kmetijske zveze je, da za vsakega zavednega pristasa naročijo kalendar KZ. Oblika in vsebina je zelo vabljiva.

ZA KMETIKO ZVEZO so darovali: v župniji Smartin pri Vurbergu 216 K, Sv. Trojica v Halozah 160 K, na gostiji Stampar-Govedič 150 in dekleta Marjine družbe pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža 430 K. Hvala!

POZOR družta in zadruga! V enomer dobivamo prošnje, da v uradniškem delu naših listov brezplačno objavimo razne društvene prireditve, seje občne zbornice itd. Ker pa naši listi izhajajo na samo starih straneh, ne moremo v bodoče vsled pomanjkanja prostora objavljati, takih društvenih zadev v uradniškem delu lista, pač pa jih lahko objavimo proti plačilu v inseratnem delu lista, ako društva in zadruga to izrecno zahtevajo.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo iz Maribora.

Mariborski trg je bil v soboto, 8. januarja zelo živahen. Cene so poskočile skoro pri vseh predmetih. Blaga je bilo zelo mnogo na trgu.

Meso in špeh à 1 kg:

Svinjski špeh	K 40— do 50—
Svinjska mast (spušč.)	52— do 56—
Svinjski ocvirki	32— do 34—
Svinjsko meso	32— do 36—
Svinjska glavina	20— do 22—
Svinjsko meso (prek.)	46— do 56—
Goveje meso	18— do 22—
Goveji jezik	22— do 24—
Goveji želodec (osn.)	— do 8—
Telečje meso	20— do 22—
Ovčje meso	18— do 20—
Loj	25— do 30—

Perotnina à komad:

Purani	K 120— do 180—
Goske	80— do 140—
Piške	20— do 60—
Domači zajci	10— do 30—
Jajca (cela)	4— do 5—
Jajca (zdrobljena)	— do 2—

Žito in pšeno à 1 liter:

Koruza (rum. in bela) K 4— do 5—	
Jecmen	4— do 5—
Oves	— do 3—
Ajda	— do 3—
Pšenica	— do 7—
Ajdovica	11— do 12—
Proseno pšeno	7— do 8—

Druga živila:

Bučno olje 1 liter	K 68— do 76—
Bučne prge (oljinate) 1 kilogram	4— do 5—
Zelje (glave) 1 kom.	2— do 3—
Zelje (kislo) 1 krožnik	— do 1—
Bela repa 1 komad	— do 50—
Bela repa (ribana) 1 kg	— do 2—
Bela repa (ribana) 1 krožnik	— do 1—
Rumeno korenje 1 k.	— do 50—
Rdeča pesa 1 kom.	1— do 2—
Krompir 1 kg	2— do 220—
Krompir 1 merica	15— do 17—
Čebula 1 kg	5— do 6—
Solata-endivija, 1 k.	2— do 3—
Jabolka 1 kg	4— do 8—
Orehi 1 kg	16— do 17—

Mleko in mlečni izdelki:

Mleko 1 liter	K 4— do 5—
Surovo maslo 1 kg	55— do 60—
Sir 1 kg	9— do 10—
Smetana (kisla) 1 l.	— do 20—

Drugi predmeti:

Brezove mede 1 k.	K 3— do 4—
Spleteni jerbasi 1 k.	8— do 30—
Škaf (navadne velikosti) iz smr. lesa	— do 40—

Špeharjev je bilo na trgu 30. Pripeljali so okoli 150 prašičev. Krompirja je bilo 22 vozov. Čebule 4 vozov. Na trg je došlo veliko število železničarjev in drugih oseb iz Nemške Avstrije. Proti poldnevju so cene pri vseh predmetih nekoliko padle.

SEJMI v Mariboru se vršijo po tem le redu: Goveji vsak drugi in četrti torek v mesecu; svinjski vsak petek v tednu. Če pada dan sejma na praznik, se vrši sejem dan poprej.

ŽIVINSKI SEJEM v Mariboru. Na živinski sejem dne 11. jan. 1921 se je prignalo: konj 7, bika 4, volov 119, krav 240, telet 16, skupaj 386 komadov in 1 koza. Cene so bile za kg žive teže sledeče: voli debeli 14— do 15—, voli srednji 12— do 14—, voli suhi 11— do 13—, biki 11— do 12—, krave de-

bele 10— do 13—, krave srednje 9— do 11—, krave suhe 8— do 9—, krave breje 12— do 14—, mlekarice 11— do 13—, krave za klobasanje 7— do 9—, teleta 15— K. Sejem je bil prav živahen, in je za sejmom septembra meseca 1910 najbolj obiskan. Kupcev je došlo tudi veliko. Nek mariborski konzorcij je nakupil 49 govedi. Mariborski sejm so vabljivi za živinorejce in kupce.

CENE živini zopet gredo kvišku. Na mariborskem živinskem sejmu dne 11. januarja so cene živini poskočile zopet za 1—2 K pri kg žive teže.

IZVOZ živine. Pri odbori seji Kmetijske Zveze v Ljubljani dne 5. jan. se je sprejel predlog za svoboden izvoz živine. Število živine se je v celi Jugoslaviji tako pomnožilo, da se je bati velikega padanja cen, ako bo izvoz živine in mesa tako otežkočen. Pozivamo okrajne in krajevne odbore Kmetijske zveze, da napravijo posebne resolucije glede izvoza živine. Resolucije pošljite podpisane tajništvo, da jih pošlje v Beograd. — Tajništvo Kmetijske Zveze v Mariboru.

ŽITNE CENE v Vojvodini. Proget je na vseh tržiščih slab; najbolj ga duši zastoj v železniškem obratu, a tudi splošno padanje izvoza. Cene so bile koncem pretečenega tedna: pšenica 950—980, rž 800—830, oves 280, ječmen 520—530, koruza 350—380, nalerica 14.50—14.80, moka za peko in kuho 13—14 K.

CENE vinu stoje. Vinogradniki iz Slov. goric nam poročajo, da je radi skrajno nizke vrednosti avstrijske krone uvoz vina v N. Avstrijo sedaj nemogoč. Vseled tega se proda le toliko vina, koliko se ga potrebuje doma. Cene se sučejo med 20—30 K liter. Zadnje dni so dospeli v Maribor vinski kupci iz Čehoslovaške in Nemčije. Nakupili bodo velike količine vina.

LESNE CENE za 1 kubični meter v Sloveniji. Hrastova debla I. 1800—2600, hrastova debla II. 800—1000, hrastov les za furnire 3200—4200, fino hrastovo blago 5500—6500, hrastove deske do 50 mm 3000—4500, bukova debla I. 600—750, bukov rezan les I. (parjen) 2250—2650, bukov rezan les I. (neparjen) 1400—1600, javorova debla I. 1000—2000, jesenova debla I. 1200—1600, brestova debla I. 1000—1300, mehek rezan les 1100—1400, mehek te san les 800—900, žel. pradi (hrast) 140—170, žel. pragi (bukovi) 110—130, lesno ogelje vagon 15.000—16.090 v kronah.

VREDNOST denarja. Za 100 laških lir moraš dati 510—520 naših kron, za 100 nemških mark moraš dati 204 do 205 naših kron, za 100 avstrijskih kron daš samo 23 in pol naših kron, vrednost enega švicarskega franka pa znaša 23 naših kron.

KSAVERIJ v Sav. dolini. Čebelarstva podružnica za gornjegrajski okraj vabi svoje člane na občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 16. jan. t. l. ob 1. uri popoldne v Ksaveriju.

HMEJLJ. Na hmeljskem trgu v Zalcu so cene za češki hmelj zopet nekoliko padle in so se gibale med 3200—3500 K za 50 kg. Po tujem hmelju sploh ni bilo nobenega povpraševanja, vsled česar tudi ni zaznamovati nobenih cen. Po poročilih pariških listov nameravajo francoske pivovarne nakupiti v Zalcu večje množine raznovrstnega hmelja.

NABIRANJE GRADIVA za trgovsko pogodbo z Italijo. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je pričela z redakcijo nabranega gradiva za trgovsko pogodbo v Italijo. Ker se je pismene, kakor ustmene ankete dne 30. novembra 1920 udeležilo le nekoliko interesentov, zato sklicuje zbornica pred končno redakcijo ponovno zbiranje interesentov na dan 17. januarja 1921. Zbornica pozivlja vse, kor oracije in tvrdke, ki dosedaj še niso poslate svojih poročil, da to v lastnem interesu nemudoma st rijo, ker se prepozno vposlana poročila ne bodo mogla več vpoštevati.

AGRARNA reforma na Češkem. Češka vlada je izdala list, v kateri so naznačena veleposesiva, ki bodo na podlagi zakona o agrarni reformi, zaplenjena. Cene, ki bodo mero dajne pri odkupu zemljišč, se bodo ravnale po povprečnih cenah, ki so se plačevale v letih 1913—1915 v svobodni prodaji posestev nad 100 ha. Brez odškodne ne bodo zaplenili posestev članov habsburško-lotarinške dinastije in posestev sovražnih držav. Nadalje bodo zaplenili posestva malodane vseh plemiš-

kih rodbin, samostanov, škofij in nemškega viteškega reda. Od zasebnikov so na listi zaplenjenju podvrženih posestev še sledeči: tovarna cevi Mamesmann, tovarna železa v Vitkovicih, nemška »Bodenbanke«, različne Rothschildove tovarne in livarne.

KAKO SKUBIJO madžarske oblasti? Tudi Madžari morajo delati bridko pokoro za vojsko. Izgubili so dobro polovico svoje bivše kraljevine, kjer so prebivali drugi narodi: Slovaki, Rusini, Rumuni, Srbi, Hrvati in Slovenci. Kar jih je še ostalo skupaj v ogrski državi, morajo nositi ogromna bremena. Vsi, kateri imajo večja premoženja, morajo oddati četrtino državi. Vsa velika podjetja in družbe morajo dati poleg običajnih letnih davkov še 15 odst. akcijskega kapitala, ali z drugimi besedami: tolikega čistega letnega dobička. Obdali bodo posebej vse tiste posestnike in podjetnike, ki niso bili v vojski. Dohodninski davek imajo ravno tak, kot pri nas. Obresti od državnih dolgov se znižajo od 6 na 4 odst. Novih naprav in poprav za kmetijstvo in sploh za povzdigo gospodarstva država prav nič ne dovoli. Svoje železnice zastavijo in upniki zvišajo silno vso voznino. Se nikdar se madžarskim kmetom in madžarski gospodi ni tako slabo godilo, kakor sedaj, ko plačujejo račune za vojsko in za svoj Kunov komunizem.

Dopisi.

MARIBOR. Dne 25. t. m. bomo obhajali praznik Matere Milosti s službo božjo kakor ob praznikih. Pridite v obilnem številu počastiti našo krajevno varhino.

OD SV. PETRA pri Mariboru. Izobraževalno društvo »Skala« je priredilo na sv. Treh kraljev dan tri igre: »Poštna skrivnost«, »Zamorec« in »Tihotapci«. Igre so se vršile med tamburanjem v splošno zadovoljnost. Fantje le tako naprej! — Vsem faranom pa od srca želimo, da bi se spet oklenili našega bralnega društva in ga vsak po svoji močosti podpirali in pozivali. V sedanjih draginji je le v skupni složnosti moč in sreča! V bralnem društvu se bomo potom časopisja in dobrih knjig nabrali novih moči za bodočnost. Občni zbor bo v nedeljo 16. januarja po večernicah.

JARENINA. Dne 2. t. m. se je vršil trideseti občni zbor kmetijskega bralnega društva. Govornika gg. Žebot in dr. Jeraj sta žela obilo uspeha. Pristopilo je na novo 42 članov. Kot predsednik je bil izvoljen posestnik g. Šumenjak. Udeležba je bila mnogoštevilna, zlasti od strani odrasle mladine, kar je najboljši dokaz, da jareninčani hočejo, da se društvo oživi in deluje. Omeniti je treba, da so mnogi res požrtvovalni. Vabimo k pristopu tudi ostale, če želimo sebi in drugim dobro, je treba izbrati pravo pot, ta pa vodi le potom katoliško narodno izobrazbo, katero ravno nudi naše društvo.

Kakor vsako leto imeli so tudi letos na Kraljevo fantje stanovsko pobožnost. Okoli 300 jih je prejelo sv. obhajilo. Vrlo dobro. Dokler bo verna naša mladina, smemo z zaupanjem gledati v boljšo bodočnost.

SV. JAKOB v Slov. gor. Na Kraljevo se je vršil občni zbor našega izobraževalnega društva. Če povemo, da je bil šolski razred nabito poln — okoli 200 žen in deklet in okoli 100 mož in mladeničev, je to pač najlepši dokaz, kako veliko je pri nas zanimanje za izobrazbo. Cimolj se trudijo suroveži širiti svojo neotesanost, tem bolj in tem večje postaja število onih, ki so sklenili »z uma svitlim mečem« pognati sebi in bližnjemu. Iz poročil odbornikov smo videli, kako lepo se je izpolnila in popravila društvena knjižnica, ka era je najlepše delovalo. Videli smo, kako so se vršila prelaganja v odsekih Dekliški zvezi mesec za mesecem in tu in tam tudi za mladeniče in može. Za bodoče se je sklenilo, poziviti zopet pevski odsek in začeti z gledališkimi igrami. Posebno pa ne bomo mirovali preje, dokler »Orel« ne bo razpel svojih mogočnih perut čez vso župnijo. Sklenili smo potrkati na premožna »dodarna srca faranov, da se še bolj po eča društvena knjižnica in da dobimo novi gledališki oder. — Na občnem zboru se je takoj nabrala udnina z zelo veliki d. rovi v znesku 681 kron. Od »arsikate« re hiše so posamezni vsak za se darovali po 20 do 40 kron. Tako se dela za napredek. Plačilo za vse to je pa naš ponos in zavest, da ne bomo zadnji v Slovenskih goricah.